

Reisefeber

Anita Bertiniussen (43) ramser opp tolv av de spennende reisene hun har hatt. At hun etter hvert er blitt avhengig av elektrisk rullestol og assistanse, har ikke lagt en demper på reiselysten.

Tekst og foto: Laila Bakke-Larsen

Anita er en av dem som bare ser muligheter og ikke hindringer. Den innstillingen har tatt henne verden rundt. For henne er det ikke funksjonshemmingen som stopper henne i å reise, men økonomien. Hun sier at om hun vinner mange penger, så vil hun reise. Da ansetter hun assistenter som kan være med henne jorden rundt. Det er så mange plasser hun har lyst til å se.

Stadig nye kontinenter

Hun mener de mest spennende reisemålene var Cuba og Cape Town. – Folket på Cuba er vennlige og åpne, og det er lett å knytte vennskap. Begge landene har unike historier, som preger folket. Folk er beleste, selv om de har lite ressurser. Vi dro fra sted til sted, og visste aldri helt hvor vi skulle overnatte. En unik opplevelse, smiler reiseentusiasten. I Cape Town hadde de fast boplass, og dro på utflukter og overnattet på ulike steder. – Dette er to forskjellige folkeslag, men de har det til felles at kulturen er fylt av masse rytme og musikk. Du blir dratt med og får utrolig mange opplevelser. Det gjør noe med deg.

Valg av tog eller fly

Anita bor på Sortland. Hun er ikke så glad i å ta toget. Hun forklarer at det sikkert har noe med at hun bor i Vesterålen å gjøre. I tillegg til å jobbe, er hun et aktivt organisasjonsmenneske med mange jern i ilden.

– Jeg har reist mye med fly, både i Norge og til utlandet. Mange tror det er umulig å reise med elektrisk rullestol på fly. Min erfaring er at det fungerer veldig greit. Når jeg reiser innenlands, har jeg med min faste elektriske rullestol, men på utenlandsreiser har jeg en manuell stol med e-fix joystick. Den har hjul med motor inni, og styres med en joystick, forteller hun. Anita velger å bruke den på reiser utenlands, fordi den er enklere å få med i taxi. Med manuell stol er det også lettere å bli løftet, og da får hun med seg flere severdigheter.

– Da får det heller være at stolen er litt mindre komfortabel å sitte i. Litt må man ofre for de gode opplevelsene. Jeg kan ikke dra med meg hjemmet mitt på tur, smiler Anita.

Toalettbesøk og hjelpemidler

Vi spør hvordan tilgangen er til toalett

både i Norge og i utlandet. Anita smiler – Jeg har over tid opparbeidet meg en "selskapsblære", men det er ikke å anbefale! Derfor bruker jeg som regel bind som tåler at jeg tisser litt hvis doer er ubrukkelig.

Hun har også lært seg å kateterisere seg selv med Speedycat kateter. Hun understreker at det finnes tisseflasker, både for kvinner og menn, som gjør det mulig å tisse nærmest hvor som helst.

– Egentlig er det bare fantasien og ens egen vegring for å ta i bruk de hjelpemidlene som trengs, som setter grenser, mener Anita.

– Noen rynker på nesen og sier – bleier, er ikke det ekkelt? Men jeg synes det er helt greit når det gir meg muligheten for å se så mye spennende. Når astronauter kan – hvorfor skal ikke jeg?"

Hun forteller at det finnes mange ulike reiseutgaver av hjelpemidler. Både dusjstoler, toalettforhøyer og personløfter kan man få i reiseutførelse. Selv har hun med Camelonen, en genial dusjstol, som kan brukes til det meste. Den er liten, så den kommer inn overalt. I tillegg er en sammenleggbare rampe, våtservietter, bind og vaskemiddel faste reisefølger.

– Og mitt flygende teppe – det kan jeg ikke klare meg uten! Det er en bæresele, som gjør det lett for andre å løfte meg. Det gir meg mulighet til å komme over i flysete, i seilbåter, på motorsykkel og ut i sjøen, slik at jeg kan bade uten å få bikini full av sand, ler hun.

Den kan også brukes for å komme inn på restauranter hvor det ikke er mulig å få med rullestolen. – Det har på en måte åpnet verden for meg i reisesammenheng! Når jeg bruker det, så sitter klærne som de skal, og det er veldig behagelig. Det gjør ikke vondt noen plass å bli løftet, legger hun til.

Hun tipser om at det kan være lurt å pakke alt ekstrautstyret i en egen koffert. Da regnes det som medisinsk utstyr og går utenom vektgrensen.

– Trillekofferten er forresten super til å hekte på stolen, slik at du kan være med

å bære selv. På den måten blir det ikke så mye for assistenten å drasse på! For det kan bli mye utstyr å ha med seg, fastslår hun.

Folk er hjelpsomme

Anita har som regel med seg sin egen assistent når hun reiser, spesielt når hun reiser til utlandet. – Det hender at jeg reiser alene når jeg reiser i Norge. Da bruker jeg hjemmetjenesten i den kommunen jeg skal til, enten det er ferie eller kurs. Det fungerer veldig greit. Når du har vedtak i hjemkommunen, har du krav på å få hjelp i den kommunen du til enhver tid oppholder deg i.

– Men, hvordan fungerer det på flyplassen når du er alene? Lurer jeg.

– Folk hjelper hvis man spør, man må bare våge. Men det kan oppleves tryggere med assistent hvis det blir forsinkelser, og jeg må ha hjelp til forflytning til toalett. Det krever mer å få formidlet ting til fremmede.

Hun forteller videre at lokalbefolkningen i utlandet ofte stiller opp med en hjelpende hånd.

– I Thailand ble jeg båret av en sterk, liten mann over en liten, smal leder til en bitteliten båt. Lokalbefolkningen er mange ganger fantastiske! De er positive, selv om de ikke er vant til rullestoler, forteller hun og tenker seg om.

– Av og til kan møtet med lokalbefolkningen oppleves litt trist. Når man ser hvordan funksjonshemmede i andre land lever. På Phi Phi Island møtte vi en gutt som var skadd i en trafikkulykke. Han bodde i et hus som sto på påler, og der var det ikke mye tilrettelagt! Han måtte selv komme seg opp trappen på 10 – 15 trinn og dra med seg rullestolen. Hjelpemidlene er ofte gamle, rustne og i dårlig stand. Det gir litt perspektiver på det vi klager over i Norge, hun blir stille ved minnene.

Tar utfordringene

Det er lett å tro at man må planlegge ekstra nøye når man skal reise med elektrisk rullestol. For Anita derimot, er ikke planleggingen så mye mer omfattende enn for andre.

– De siste gangene har jeg sjekket litt, men det er spennende å bare booke inn på hotell. Jeg har brukt Lonely Planet i planleggingen. Der er det merket hvilke hoteller som er rullestolvennlige.

– Det er ikke alltid at reiseoperatørene vet hvordan det er der man kommer. For meg er dette litt av utfordringen, men det kommer selvsagt an på hvilke krav du stiller til de opplevelsene du vil ha. Hva som er viktig for en. Jeg synes at det å planlegge for mye, kan ødelegge ferien. Det å være forberedt på overraskelser, er viktig. Det er noe av gleden ved å være på tur, understreker hun.

Anita er forberedt på utfordringer når hun skal til et annet land, et annet folkeslag og en annen standard.

– Man må se gleden i de enklere ting. Alle turene har hatt opplevelser på godt og vondt, og det har jeg lært av. På mange måter vokser jeg som person og ser nye sider av meg selv når jeg er på reise, avslutter den reiseglade.

"Tisseflasken er med. Når astronauter kan - hvorfor skal ikke jeg?"